

Επιμέλεια: Ειρήνη Μπέλλα

«ΜΕ ΛΕΝΕ ΕΥΡΩΠΗ»

ΤΟΥ ΓΚΑΖΜΕΝΤ ΚΑΠΛΑΝΙ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΛΙΒΑΝΗ

Στο βιβλίο αυτό το αύριο συνυπάρχει με το σήμερα, ο οπαρκατικός ρεαλισμός με το μαγικό παραλογισμό, η ειρωνεία με τον έρωτα, η Δύση με την Ανατολή και η πραγματικότητα με τη μυθοπλασία. Πώς γίνεται και γράφοντας για μια γλώσσα που δεν είναι η μητρική σου καταλήγεις να μιλάς για την Αθήνα, την Ευρώπη και τον έρωτα; Πώς γράφοντας για άγνωστες ελληνικές λέξεις καταλήγεις να μιλάς για τον Κώστα Ταχσιρ, τα αλβανικά και τα σεξ σινεμά στην Ομόνοια; Πώς γράφοντας για ένα ταξίδι στην Αλβανία του μέλλοντος καταλήγεις να μιλάς για έναν Κινέζο πρόσφυγα στο Λονδίνο; Πώς γράφοντας για την άδεια παραμονής καταλήγεις να μιλάς για το Μεγάλο Ανατο-

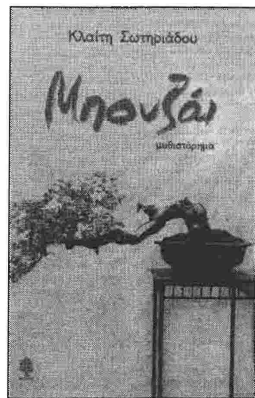
λικό του Ανδρέα Εμπειρίκου και την Ανάσταση του Κυρίου; Πώς γράφοντας για τους μετανάστες καταλήγεις να μιλάς για τον Μαξ, την αθεία και τους ιπτάμενους δίσκους; Πώς γράφοντας για τη γλώσσα των ονείρων καταλήγεις να μιλάς για τα Βαλκάνια και την Αγία-Σοφία; Πώς γράφοντας για έθνη και ιδεολογίες καταλήγεις να μιλάς για αυτό το ιλαροτραγικό ον που λέγεται Άνθρωπος; Πώς γράφοντας για την απελπισία καταλήγεις να μιλάς για την ελπίδα; Πώς γράφοντας για τους Άλλους ανακαλύπτεις, ξαφνικά, ότι μιλάς για τον εαυτό σου;

«ΜΠΟΝΖΑΙ»

ΤΗΣ ΚΛΑΙΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

Μετά το θάνατο της Ελένης ο γιος της ανακαλύπτει τα γραπτά της και προσπαθεί μέσα από αυτά να εξηγήσει τα απάντητα της ζωής της: την αιτία που την ώθησε να αφήσει πίσω πατρίδα και οικογένεια και να ξενιτευτεί στη Νότια Αμερική, την προσπάθειά της να βάλει ρίζες σ' εκείνη τη μακρινή χώρα και να φτιάξει οικογένεια, την απογοήτευσή της στις καθημερινές μικρές ήττες, την άγνωστη

σ' εκείνον αλλά φοβερή γνωριμία της με την τρομοκρατία και, τέλος, την αποδοχή της αποτυχίας και της απώλειας. Μέσα από διαφορετικές μορφές αφήγησης -όνειρα, ημερολόγια, σενάρια και μεταφράσεις- παρακολουθούμε τον κεραυ-

νοβόλο έρωτα και το οικειοθελές ξερίζωμα μιας σύγχρονης Ελληνίδας, τις συμβολικές μεταφρεύσεις ενός μικρού δέντρου μπονζαί αλλά και τη διαδικασία με την οποία η Ελένη καταφέρει να φτάσει στην αυτογνωσία και να βρει το δρόμο της. Κι ο αναγνώστης μοιράζεται μαζί της το μυστικό που εξηγεί την αναπάντεχη επιστροφή της στην Ελλάδα.

«ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ 1940-41»

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΦΑΦΑΛΙΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Η Δάφνη είναι ένα εντεκάχρονο κορίτσι που περνάει τις καλοκαιρινές του διακοπές στο χωριό, στην Ήπειρο. Μετά το Δεκαπενταύγουστο του 1940, όμως, η οικογένειά επιστρέφει άρον άρον

στην Αθήνα. Λίγες εβδομάδες αργότερα ξεσπάει ο πόλεμος. «Έλληνες εις τα όπλα!» γράφει στις 28 Οκτωβρίου η εφημερίδα Ασύρματος.

«Οι σελίδες της Δάφνης 1940-41» αποκαλύπτουν τις εμπειρίες και τις περιπέτειες που ζει η Δάφνη μαζί με τον φίλο της τον Σταύρο: τη μυστηριώδη εξαφάνιση του μεγάλου αδελφού, την επίσκεψη στον προσφυγικό καταυλισμό, τη γνωριμία με έναν αληθινό ήρωα, το μπόλιασμα στην αντίσταση...

Η μικρή Δάφνη κρατάει ένα λεύκωμα όπου καταγράφει μαρτυρίες και νιοκουμένα από το μέτωπο και τα μετόπισθεν, κολλάει σκίτσα, φωτογραφίες. Δίχως να το ξέρει, γράφει Ιστορία. Ιστορία ζωντανή, απλή, από πρώτο χέρι. Ιστορία που, μέσα από τα καθημερινά περιστατικά δίνει την πικρή γεύση του πολέμου. Ιστορία πατριωτισμού, αλλά και ιστορία συναισθημάτων, «Δεν υπάρχουν καλοί ή κακοί λαοί, ποτέ δεν φταίει ένας ολόκληρος λαός», της είχε πει μια μέρα στις αρχές του Οκτώβρη ο θεός Κώστας. «Αλλά βέβαια, αν μας επιτεθεί η Ιταλία, θα πολεμήσουμε. Έτερον εκάτερον».

Ένα βιβλίο-μαρτυρία που μπορεί να διαβαστεί από μικρούς και μεγάλους, είτε για να γνωρίσουν είτε για να θυμηθούν τα περασμένα, τις άλλες δάφνες. Τότε που ολόκληρη η οικουμένη μιλούσε με θουμασμό για τον τόπο μας. Τότε που οι Έλληνες, μικροί και μεγάλοι, αγωνίστηκαν με ομοψυχία για να φτιάξουν έναν κόσμο ελεύθερο και ειρηνικό.

Η Μαρία Φαφαλιού έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην κοινωνική ψυχολογία. Ίδρυσε το «Καλειδοσκόπιο», όπου και εργάζεται, για την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και επαγγελματική ένταξη ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας ή άλλες αναπηρίες.

Έχει γράψει βιβλία κοινωνικής ιστορίας -τα περισσότερα σε συνεργασία με τον Κώστα Ν. Χατζηπατέρα- με έμφαση πάντα στις προσωπικές μαρτυρίες.

Οι νέες αφίξεις

«ΠΟΡΦΥΡΑ ΓΕΛΙΑ»

ΤΟΥ ΜΙΣΣΕΛ ΦΑΪΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Πρόκειται για ένα δίπτυχο μυθιστόρημα. Στο πρώτο μέρος, θεατρογενούς δομής, παρακολουθούμε τον κομμικώς αλόγως διάλογο ενός εγγονού με τη γιαγιά του. Ένας φέρελις συγγραφέας (εγγονός), υπό αυγοστιάτικο καύσωνα, σ' ένα κυψελιώτικο ρετιρέ, στην προσπάθειά του να λυτρωθεί από το ασήκωτο φορτίο της οικογενειακής μνήμης συνδιαλέγεται επί μακρόν με τη γιαγιά του (πρώην κορυφαίο στέλεχος του ΚΚΕ), η οποία πάσχει

από αλτοχάμερ. Στον σκοτεινά ευτράτελο διάλογο που ακολουθεί, παρεισφύρον ο αποσπασματικός κομμικώς παππούς (υποβολέας στο θέατρο και προγραμμαμένος από την ΟΠΛΑ) και οι δυο γιοι τους (ο Στράτος, έγκλειστος τρομοκράτης της 17N, και ο Στάθης, σταρ της σκουιποδοτηλέωσης). Στο φόντο αυτής της νοσηρής νεοελληνικής μικρογραφίας παρεμβαίνει πλήθος ιστορικών προσώπων; αναμοχλεύονται αποσπασμένα συμβάντα (π.χ., Μπούλγκες), ενώ στον όλιγγο της παρω-

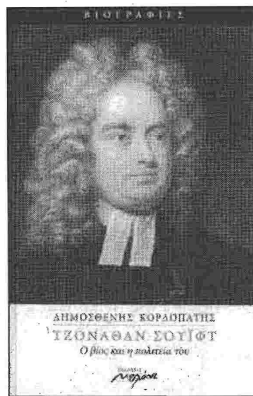
του φθινοπώρου

δίας παρασύρονται ο ιστοριογραφικός «εμφύλιος» αλλά και τα θέσφατα μιας σωτηριολογικής ερμηνείας του κόσμου – άπαντα συντελούνται υπό το «άγρυπνο» μάτι του Νίκου Ζαχαριάδη, μοιραίου ηγέτη της κομμουνιστικής Αριστεράς. Οι «Βάχες», που μεταφράζει ο παππούς, διαπερνούν όλο το βιβλίο ως αρχέγονος αντίλαλος της θεοστάλτης βίας και του ιστορικού διονυσιασμού. Βαθμιαία η περιπέτεια της πολύπαθης αυτής οικογένειας αναδεικνύεται σε λοξή ανάγνωση της μεταπολεμικής ιστορίας του τόπου και σε αρετική προσέγγιση της δημόσιας μνήμης. Στο δεύτερο μέρος ο αναγνώστης διαβάζει το βιβλίο που γράφει ο εγγονός μέσα στο βιβλίο (υπό τον τίτλο «Κρασανάγια Γκρέτσια», δηλαδή Κόκκινη Ελλάδα). Το έσω θέμα, στην τετραλογία του Φάις, είναι η αυτοβιογραφία ενός άλλου. Αν, δηλαδή, με τον Τζούλιο Καίμη («Το μέλι και η στάχτη του Θεού»), τον Γ.Μ. Βιζηνό («Ελληνική απίπνια») και την Κωνσταντίνα Κούνεβα («Το κίτρινο σκυλί») φώτιζε τη δύναμη της αδυναμίας, στα «Πορφυρά γέλια», με αθέατο πρωταγωνιστή τον Νίκο Ζαχαριάδη ή Κούτβη ή Κούκο ή Νικολάγιεφ ή Αντικείμενο – αποδογυρίζοντας τη μάσκα – φωτίζει την αδυναμία της δύναμης.

«ΤΖΟΝΑΘΑΝ ΣΟΥΪΦΤ -
Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ»
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΚΟΡΔΟΠΑΤΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΛΑΝΙ

Η βιογραφία του Τζόνθαν ΣουΪφτ (1667-1745) παρουσιάζει πολύπλευρα τον μεγάλο αυτό εκπρόσωπο του ευρωπαϊκού πνεύματος στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό. Πολιτικές εξελίξεις, προσωπικά επιτεύγματα και αποτυχίες, θρησκευτικές έντριγκες και ερωτικές απογοητεύσεις κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη και τον εισάγουν βαθύτερα στην ιδιόρρυθμη προσωπικότητα του ΣουΪφτ αλλά και στον σκοτεινό και δεισιδαίμονα κόσμο των αρχών του 18ου αιώνα. Με-

σα σε αυτόν τον κόσμο, όπου υπάρχουν ακόμη μάγισσες, στα πανεπιστήμια συνεχίζει να διδάσκεται η σχολαστική λογική του Μεσαίωνα και πρόσωπα σημαίνοντα, όπως ο Ισαάκ Νεύτων, αναζητούν μετά μανίας τη φιλοσοφική λίθο, «βλάττωση»

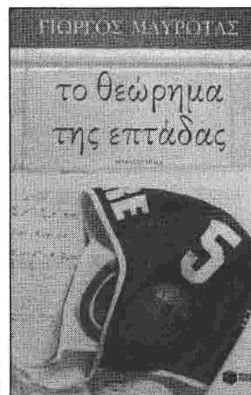

και η προσωπικότητα του ΣουΪφτ, μια προσωπικότητα ηχηρά παρούσα από τη νεότητά του μέχρι και τις μέρες μας. Αμφιλεγόμενος όσο λίγοι, χαρακτηρίστηκε ως πολιτικός προδότης και θρησκευτικός υποκριτής, τυραννικός προς τους κατώτερους του, δουλικός προς τους ισχυρούς, κακότροπος, τσιγκούνης και μισάνθρωπος σε βαθμό αποκρουστικό – όμως την ίδια στιγμή ο Βολταίρος τού έγραφε: «Όσο περισσότερο διαβάζω τα βιβλία σας, τόσο περισσότερο ντρέπομαι για τα δικά μου». Ο Τζόνθαν ΣουΪφτ, κηρύττοντας πόλεμο ενάντια στη «δημοκρατία των ανοήτων» και με όπλο του τον ορθό λόγο, στηλίτευσε όλες τις ανθρώπινες επιδιώξεις, για τις οποίες ένιωθε βαθιά αποστροφή. Το έργο με το οποίο έγινε ευρύτερα γνωστός, «Τα ταξίδια του Γκιούλιβερ», αποτελεί μια ανηλεή μαστίγωση της ανθρώπινης περηφάνιας και ανοησίας. Μεγαλοφunes, πε-

ρλαικτικό, δηκτικό και αφόρητα σαρκαστικό, το έργο του επόμενο ήταν να οδηγήσει τους «ανόητους» να συνασπισθούν εναντίον του – ο ίδιος όμως είχε ήδη φτάσει, όπως έλεγε ο Μπρετόν, «στην ήρεμη εκείνη κατάσταση του να είναι κανείς τρελός ανάμεσα στους κακούς».

«ΤΟ ΘΕΩΡΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΤΑΔΑΣ»
ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΥΡΩΤΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Ο τίτλος παραπέμπει στο «θεώρημα», που στα μαθηματικά είναι μια πρόταση που μπορεί να αποδειχθεί, ενώ η «επτάδα» είναι οι επτά παίκτες που αποτελούν μια ομάδα πόλο. Είναι δυνατό όμως να υπάρχει «θεώρημα της επτάδας»; Έχει ο αθλητισμός πράγματα να αποδείξει; Αυτό θα το ανα-

καλύψει ο αναγνώστης μέσα από τις περιπέτειες των δύο φίλων, του Λουκά και του Φίλιππου. Ο πρώτος, με σύμμαχο την πάλια, ανήκει στην επτάδα και ο δεύτερος, με σύμμαχο τα βιβλία, παλεύει με τα θεωρήματα. Και πράγματι, είναι πολλά

αυτά που θα αποδειχθούν στην πορεία των δύο φίλων από την παιδική ηλικία ώσπου να πενηνταρίσουν. Οι αποδείξεις αυτές προκύπτουν αβίαστα από μια ζωηρή ανάμειξη μυθοπλασίας και πραγματικότητα και, παρότι δεν είναι μαθηματικά στηρίζονται σε κάποιες σταθερές όπως η φιλία, η ομάδα, η προσπάθεια, ο αγώνας. Ο Γιώργος Μαυρωτάς υπήρξε αθλητής της υδατοσφαίρισης και έλαβε μέρος σε πέντε Ολυμπιάδες, από το 1984 έως το 2000. Από το 1995 έως το 2000 ήταν αρχηγός της εθνικής ομάδας πόλο και έχει τι ελληνικό ρεκόρ συμμετοχών για τα ομαδικά αθλήματα με 511 συμμετοχές σε αυτήν. Παράλληλα, σπούδασε στη Σχολή Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ και στη συνέχεια έκανε εκεί το διδακτορικό του με αντικείμενο την Επιχειρησιακή Έρευνα. Σήμερα είναι επίκουρος καθηγητής στη ίδια σχολή.

«ΤΑ ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ
ΑΓΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΤΖΑΒΑΡΑ»
ΤΟΥ ΜΑΝΟΥΕΛ ΒΑΘΚΕΘ
ΜΟΝΤΑΛΜΠΑΝ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Η Ατζαβάρα είναι ένα ορεινό χωριουδάκι κοντά στην ακτή της Ταραγόνας. Εγκαταλειμμένο σταδιακά από τους αρχικούς του κατοίκους, έχει καταληφθεί απανθρώπους της πόλης, που, μετατρέποντας τα μισογυρεμισμένα σπίτια σε μεγαλύτερες επαύλεις, προσπαθούν να τ

μεταβάλουν σε θερινό τους παράδεισο. Το καλοκαίρι του 1974 συγκεντρώνεται εκεί μια ετερογενής ομάδα ανθρώπων. Πρόκειται για πετυχημένους επαγγελματίες, ανάμεσα στους οποίους δεν λείπουν τα απελευθερωμένα ζευγάρια και οι ομοφυλόφιλοι. Προερχόμενος από ένα διαφορετικό κοινωνικό περιβάλλον, προσχωρεί στην παρέα τους ένας νεαρός που επιδιώκει να τους εκμεταλλευτεί για να βελτιώσει τη θέση του. Τέσσερις αφηγητές, μέσα από τέσσερις διαφορετικές οπτικές γωνίες, ανακαλούν ύστερα από χρόνια αυτή τη συνάντηση, την οποία το ταλέντο του Μανουέλ Βάθκεθ Μονταλμπάν μετατρέπει σε οξεία κριτική ενάντια στα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας: μιας ευκατάστατης και σύγχρονης μεσαίας τάξης, που αρνείται να ξεχάσει τα νεανικά της όνειρα.